

Teabepäeva nimetus: Hiiumaa mesinike seltsi teabepäev

Koht ja aeg: Käina kool, Hiiu maantee 4, Käina, 17.03.2019. a.

Lektor: Rasmus Paesüld, lektorileping nr PR-15-A.3-52

Kokkuvõtte teemal: Mesilasemade kasvatamine väikemesilas. Uute mesilasperede tegemine. Sülemlemise vältimine.

Mesilasemade kasvatamine väikemesilas.

Emadekasvatuse ja tõuaretuse eesmärgiks on :

1. Sõbralikud mesilased keda oleks võimalik hooldada ka kehva ilma ja korje puudumise ajal. Sõbralikud mesilased aitavad hoida ka heanaaberlike suhteid.
2. Likvideerida mesilaslasliinid kes on tundlikud mõnele mesilashaigusele. Lubihaudme vastu mesilas saab võidelda lubihaudme all kannatavates mesilasperedes emade välja vahetamisega.
3. Suurendada saagikust paljudades mesilas ainult neid liine kes on head korjajad.
4. Sülemlemiskindluse suurendamine.

Uute mesilasperede tegemine.

Mais juunis kui mesilasperes on vähemalt seitse raami hauet, otsime üles mesilasema ja tõstame mesilasema koos nelja raami haudme ning ühe södaraamiga varem valmis pandud tarusse. Kui taru jääb vanast mesilasperest vähem kui viie kilomeetri raadiusesse siis raputame uude tarusse lisaks veel kolmelt raamilt mesilasi. Vanad lennumesilased naasevad vanasse mesilastaruse ja kui hauet ei kata piisavalt mesilasi võib haue maha jahtuda ja hukkuda. Haue mis uude tarusse pannakse peab olema erinev- nii lahtine kui ka kinnine.

Vanasse peresse anname paarunud või paarumata ema või kinnise emakupu. Kui ema või kuppu pole siis laseme vanal perel ise ema kasvatada. Selleks paneme 11 päeval peres olevad emakupud puuri ja hiljem valime puuri pandud kuppudest koorunud mesilasemadest parima. Kelle lahti laseme lahti.

Teisi puurides mesilasemasid saame kasutada sobivuse korral väikestes paarumistarudes (sõbralikus, haigusekindlus, hea korjevõime, sülemlemiskindlus) . Kui enne ema lahtilaskmist vanas mesilasperest teha paarumispered ja panna sinna paaruma samas peres puuris olnud emad siis on hea paarumise õnnestumine protsent suurem kui ema andmisel teisest mesilasperest pärit olevatele paarumisperes mesilastele. Paarumistarud peab kindlasti olema pudersööt ja tilk vett.

<https://mesinduspood.ee/tarud/ paarumistaru-mini-varvimata-198.html#>

Emad hakkavad pärast paarumist reeglina munema 10-15 päeval pärast koorumist. Pärast seda saab neid kasutada kas vanade või ebasobivate emade väljavahetamiseks.

Sülemite ärahoidmine

Põhiline ülesanne on juunis sülemlemisega võitlemine. Kõige kindlam meetod sülemlemise vastu on ema eraldamine ja nii-öelda „jahtuma“ panemine. Kui avame taru ja leiame perest lahtised sülemikupud siis sülem reeglina lahkunud pole. Kuigi kraini sugemetega krantsid võivad ekstreemoludes (väga halvad ilmad, karjuv ruumipuudus) ka lahtise kupu pealt sülemi ära teha. Seejärel tuleb otsida üles mesilasema. Mesilasema otsimist lihtsustab emade märgistamine. Täpiga ema otsimine on palju lihtsam. Kõigepealt olenemata taru tüübist tuleb sülemikasti tõsta ülevaadatud meeraamid. Kui lähme teadlikult mesilasema otsima tasub tarule läheneda hiilides, anda pisut suitsu tõsta väga ettevaatlikult maha taru katus. Mida vähem müra tekitame seda vähem ema ennast peidab. Korpustaru korral tasub kõige ülemine haudmekorpus asetada tasakesi mahapandud tarukatusele. Sülemlema kippuvas peres võib ema end peita taru seintel, lennuavas, vahelaudadel. Halva ilmaga võivad mesilased teda katta.

Kui ema on leitud siis tuleb tegutseda vastavalt tarutüübile . Korpustarus võtame ilma ventilatsioonivahetuse tarupõhja ja korpuse kuhu paneme ühe kinnise haudme raami mesilastega , ühe ülesehitatud haudme all olnud kärje ja mee/suirakärje. Seejärel raputame ühelt haudmeraamilt mesilasi lisaks. Ja paneme vahelaua (võib lõigata penoplastist ja katta jõupaberiga). Munade olemasolul allesjäänud mesilasperest eemaldada kõik emakupud, pere ehitab siis uued mille arengut saame jälgida ja õigeaegselt puuristada. Uue emaga pere tõstame vana korpustaru peale lennuavaga vastassuunas, järgmisel läbivaatusel lisame kärjepõhjaga raame. Lamavtarus asetame kinnise vahelaua ja teeme uue pere samamoodi tagumise lennuava peale. Kaheteistkümnendal päeval puuristame kolm emakuppu (algajatel soovitan rohkem puuristada) ülejäänud kupud hävitada. Kuppude hävitamisel tasub pere alati kaks korda üle vaadata, sest alati võib mõni emakupp kahe silma vahele jääda. Kui emad on puuris koorunud jätame ühe ema puuriga vanasse tarusse. Peakorje saabudes ühendame pered ja võtame ema koos puuriga enne välja.

Sülemikupust ema kasvatada ei tasu sellega aretame tõugu mis lõpuks on hullumeelne sülemleja.

Sügisene pesaruumide koondamine. Talvepesa moodustamine.

Alates 20 juulist kärgi mesilasperesse ei lisata ja mee meevõtu käigus hakatakse kärgi mesilasperest eemaldama. Peale 16 augustit Läänemaal peale kanarbikumee enam suuremat korjet pole. Kui asute piirkonnas kus kanarbikukorjet pole siis tuleb tarust välja võtta kõik üleliigsed raamid ja jätta tarusse haudmeraamid ja mõned lisaraamid. Kokku peaks talvepesasse jääma 8-10 raami vastavalt pere suurusele. Korpustarus koondatakse talvepesa reeglina ühte korpusse. Itaalia tõugu mesilane talvitub 10 raamil ja vajab vähemalt 20 kg talvesööta (kuivisuhkru arvestuses) , kraini tõugu mesilane talvitub ca 7 raamil ja vajab talvesööta umbes 17, 5 kg (kuiva suhkrut). Mina söödan mesilasi 10 kg plastämbriga mille kaane sees on 1-3mm augud, ämber läheb pearuumi peale tagurpidi. Suhkrulahuse keedan 2/3 (2kg vesi/3kg suhkur). Seega 10 kg suhkrulahust plastämbris sisaldab ca 7kg kuiva suhkrut, mis on sööda arvestamise aluseks. Kuivisuhkru koguse koos aastaarvuga kirjutan markeriga pärast mesilasperele andmist taru seinale. (Näiteks 18-7+7+7).

Varroosi tõrje.

Sügisene ravi varroatoosile tehakse kohe peale mee võtmist. Ükskõik mis tõrjevahendit kasutada tuleb teha seda kohe peale mee äravõtmist. See tagab pere ellujäämise käesolevas aastal. Hiline ravi ajal mil peres pole enam hauet.

Oblikhappe aurustamist tehakse vähemalt kolm korda 7 päevaste vahedega ja kohe peale mee võtmist. Sipelghappe lappe tuleb kasutada ka kohe peale meevõtmist ja nad peavad mõjuma vähemalt 21 päeva.

Oblikhappe aurustamiseks on väikemesilas kasutada spetsiaalset panni <https://mesinduspood.ee/oblikhappe-aurusti-12-v-150-w.html#>

Kindlasti selgitage enne oblikhappe aurusti soetamist kas ta mahub teie tarude lennuavast sisse. Lamavtarus saab ka vahelaua alt aurutit kasutada aga see on aeganõudvam ja tülikam.

Kõikide ravimiribade vastu on varroalestal tekkinud resistentsus, neid pole enam mõttekas kasutada.

Hiljem haudmevabal ajal (november) tilgutada kärjetänavatesse 2,5-5ml (olenevalt pere tugevusest) ravilahust mis koosneb 1l veest 1kg suhkrust ja 70g oblikhapest. Lahust segada külmalt ja kõik koostisosad korraga.